

SZTEmagazin > Archívum > 2019

SZTE SZEGEDI EGYETEM MAGAZIN

Még több IKT használatot az oktatásba! Vagy mégsem?

2019. július 10.

A digitális bennszülöttek generációjának az infokommunikációs (IKT) eszközök használata manapság már elengedhetetlen. De mégis, hogyan befolyásolja a fiatalok iskolai teljesítményét és eredményeit az, hogy folyamatosan valamilyen digitális eszközzel vannak elfoglalva? Elősegíti-e a tanulást, vagy inkább visszaveti a tanulmányi eredményeket? A témában Vincze Anikót, az SZTE BTK Szociológia Tanszékének egyetemi tanársegédjét kérdeztük.

Cikk nyomtatás

Link küldés

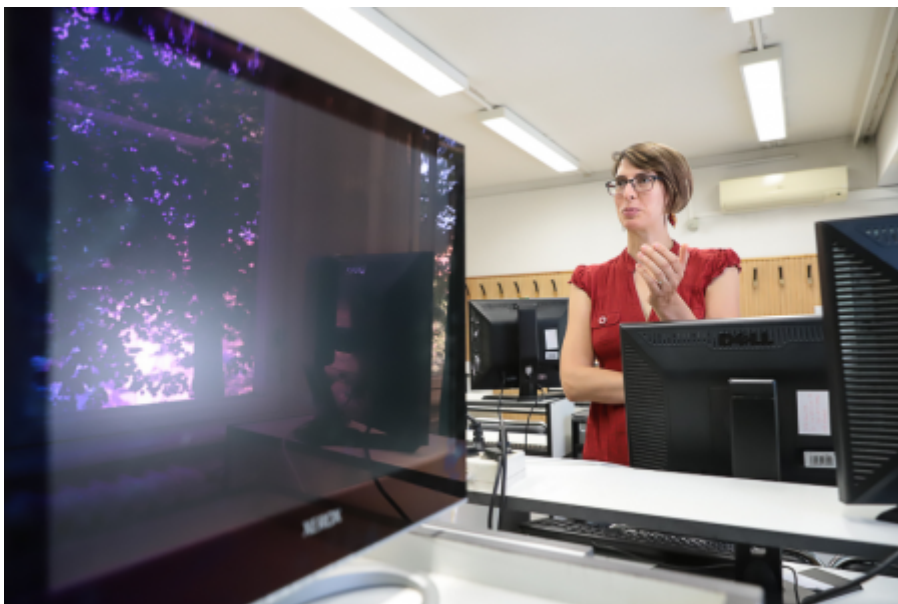
Tetszik 0

Tweet

A diákok iskolai teljesítményét befolyásoló IKT használatról végzett a PISA adatokon szociológiai kutatást Vincze Anikó, a Szegei Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Szociológia Tanszékének munkatársa. A PISA nemzetközi kompetenciamérés célja annak felmérése, hogy a közoktatás kereteit hamarosan elhagyó 15 éves tanulók milyen mértékben rendelkeznek azokkal az alapvető ismeretekkel, amelyek a mindennapi életben való boldoguláshoz, a továbbtanuláshoz vagy a munkába álláshoz szükségesek.

– Nemcsak az oktatásban vizsgáltam az IKT használatot, hanem annak általános megjelenését is figyelembe vettem, így tehát azt is, hogy az iskolán kívüli, elsősorban otthoni IKT használat milyen hatással van a diákok tanulmányaikra és tanulmányi eredményére. Fontos tudni, hogy mind az IKT használatot, mind a tanulmányi eredményt jelentősen meghatározza a társadalmi háttér is, ami alatt a szülők iskolai végzettségét, a család kulturális tőkét és a család jövedelmi helyzetét értjük elsősorban. Magyarországon nagyon markáns a társadalmi háttér szerepe a tanulmányi sikerességben. Ezt korábbi kutatások is kimutatták és alátámasztották már, például Róbert Péter PISA adatokon végzett elemzése is. 2003-ban, 2006-ban és 2009-ben is annak tekintetében, hogy hol volt a legnagyobb hatása a társadalmi háttérnek, Magyarország vagy az utolsó helyen, vagy az utolsó ötben szerepelt a PISA felmérésekben. Elmondható tehát, hogy az országban rendkívül nagy hatása van a szocio-ökonómiai helyzetnek. Kutatásom elméleti alapját Bourdieu nyújtotta, aki oktatási egyenlőtlenségekről alkotott elméletében azt fejtette ki, hogy, amit az iskola értékel, az a szorgalom és a beszédmód – részletezi Vincze Anikó.

A szociológus arra volt kíváncsi, hogy kiszűrve a társadalmi háttérrel, ami mind az IKT használatot, mind a tanulmányi eredményeket befolyásolja, kimutatható-e csak az IKT használatnak valamilyen hatása az iskolai teljesítményre, és hogyha igen, akkor milyen irányú? Elősegíti-e a tanulást, vagy inkább visszaveti a tanulmányi eredményeket?

– A több dimenzió mentén végzett kutatás eredményeiből megállapítható, hogy pozitív kapcsolat van az IKT eszközökkel való ellátottság és a tanulmányi eredmények között. A használat gyakoriságát is vizsgáltam, itt is kimutatható csekély pozitív összefüggés, tehát a gyakoribb használat jobb teljesítményt vont maga után. A használat célja és az iskolai teljesítmény közötti összefüggés tekintetében három nagy csoportba rendezve végeztem a kutatást: a kommunikációs és szórakoztató tevékenységek, a játékra való használat és az információszerzésre vagy tájékozódásra irányuló használat csoportja. Ezek mellett egy külön kérdéssorral vizsgáltam azt, hogy tanulásra, illetve az iskolai feladatokkal kapcsolatos tevékenységekre milyen gyakran használják az internetet a tanulók. Ezeket, mint iskolai feladatokkal kapcsolatos tevékenységeket vizsgáltam – magyarázza a szociológus.

Elemzéséből kiderült, hogy a szórakozási és kommunikációs tevékenység pozitívan, míg a játék egyértelműen negatívan befolyásolta az iskolai teljesítményt. Ezt a PISA eredmények is tükrözik, hiszen a PISA teszten is alacsonyabb pontszámot értek el azok a diákok, akik többet játszottak online. Ezek az összefüggések a társadalmi háttér kiszűrése után is megmaradtak.

– A harmadik területen, vagyis az információszerzésre vagy tájékozódásra irányuló használat esetében azt feltételeztem, hogy az információgyűjtésnek is pozitív hatása lesz, azonban ez nem hozott szignifikáns eredményt, tehát nem volt kimutatható kapcsolat a tanulmányi sikeresség és a között, hogy valaki gyakran használja információszerzésre az internetet. Ez alapján feltételezhető, hogy ezt a fajta használatot is inkább a társadalmi háttér befolyásolja – részletezi az eredményeket a szakember. Kiemeli: meglepő és váratlan eredményt hozott az a tény, hogy a tanulási célú használat negatívan befolyásolta az iskolai teljesítményt. Tehát azok, akik gyakran veszik igénybe a számítógépet vagy valamilyen digitális eszközt a házi feladat megoldására, vagy az iskolai feladatok megvitatására, azok rosszabb eredményt érnek el a tanulmányaik során.

A kutatónő szerint arra a kérdésre, hogy kell-e még több IKT használat az oktatásba vagy sem, nem lehet konkrét választ adni, ugyanis vannak az IKT használatnak olyan aspektusai, amelyek elősegítik a tanulást, viszont más módok egyértelműen gátolják azt.

– A PISA kutatásban azt is kimutatták, hogy az iskolai IKT használat milyen összefüggést mutat a tanulmányi eredményekkel. Eszerint a mérsékelt internet, számítógép és egyéb IKT eszközök használata pozitív hatással van a tanulmányi eredményekre, viszont a túl kevés és a túl sok IKT használat az oktatásban rontja a diákok teljesítményét. Egyébként ez egyéni szinten is elmondható. Véleményem szerint nagy hangsúlyt kell fektetni, és különbséget kell tenni a forma és a tartalom között. Önmagában az IKT használat csak akkor hoz pozitív eredményt, ha megfelelő tartalommal van megtöltve – vélekedik a doktorjelölt.

A kutatás folytatásáról elárulta, hogy a vizsgálatba szeretné bevonni az intézményi tényezőket és a társadalmi kontextust is, azaz, hogy ezek hogyan függnek össze, és milyen hatással vannak az iskolai teljesítményre. Több országra vonatkozó nemzetközi összehasonlítást is végezne, így az információs társadalmak különböző fejlettségi szintjén álló országokat is összevetné.

*Szöveg- Kocsis Bernadett
Fotó- Bobkó Anna, Internet illusztráció*

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Letöltés